

Přechodníky

- knižní slovesné tvary, najdeme je však stále v literatuře a v odvozeninách
- vyjadřují dva děje v jedné větě
- ve větě jsou vždy doplňkem

1) přechodník **přítomný**

- vyjadřuje dva souběžné děje (ve všech třech časech)
- je častější a známější

Tvorba:

z kmene přítomného nedokonavých sloves

	u sloves zakončených ve 3. os. č.mn. na -í (dělají)	u sloves zakončených ve 3. os. č.mn. na -ou (nesou)
r. M	-e	-a
r. Ž a S	-íc	-ouc
č. mn. všech rodů	-íce	-oce

Využití:

- ozvláštňení textu (Kočka ležíc na lavici mžourala do slunka.)
- ustrnulé tvary (vida, chtíc nechtcíc, chtě nechtě, vstávaje lehaje, vyjma, soudě...)
- přídavné jméno slovesné (běžící, ležící, jdoucí...)

2) přechodník **minulý**

- vyjadřuje děj, který předcházel ději přísudkového slovesa
- využívá se jen minimálně

Tvorba:

z kmene minulého dokonavých sloves

	slovesa, jejichž kmen minulý končí samohláskou (zanecha-)	slovesa, jejichž kmen minulý končí souhláskou (vynes-)
r. M	-v	-
r. Ž a S	-vši	-ši
č. mn. všech rodů	-vše	-še

Využití:

i z přechodníku min. jde utvořit přídavné jméno slovesné (vystoupivší...)